

7 Απριλίου, 1992

[ΚΟΥΡΡΗΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στές]

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ,

Εφεσείων,

v.

ΜΑΡΟΥΛΛΑΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΙ/Η ΜΑΡΟΥΛΛΑΣ ΧΑΡΑ-
ΛΑΜΠΟΥΣ Χ" ΠΕΤΡΟΥ,

Εφεσίβλητης.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 7714).

Έφεση — Ευρήματα πρωτόδικου Δικαστηρίου αναφορικά με την αξιοπιστία των μαρτύρων — Είναι καθαρά θέμα του πρωτόδικου Δικαστηρίου και το Εφετείο σπάνια επεμβαίνει σ' αυτό.

5 Καταπίστευμα — Εξυπακουόμενο ή εξ'ερμηνείας (implied or constructive trust) — Ελάχιστη συνεισφορά σύζυγου στην ανέγερση του συζυγικού οίκου, που ενεγράφη στο όνομα της σύζυγου — Δεν δημιουργεί καταπίστευμα.

10 Με αγωγή του ο εφεσείων ζήτησε δήλωση του Δικαστηρίου ότι η εφεσίβλητη πρώην σύζυγος του ήταν καταπιστευματοδόχος του κατά 3/4 μερίδια στην κατοικία που χρησιμοποιούσαν σαν συζυγικό οίκο κατά την περίοδο που ήταν παντρεμένοι. Ο εφεσείων ισχυρίστηκε ότι είχε συμβάλει στην ανέγερση της κατοικίας, ως επίσης και στην αγορά του οικοπέδου. Το πρωτόδικο Δικαστήριο απέρριψε την μαρτυρία του εφεσείοντα σαν εντελώς αναξιόπιστη, δέχθηκε όμως ότι ο εφεσείων είχε συμβάλει ελάχιστα στην ανέγερση, κατά την έναρξη της οικοδομής, όταν βοήθησε στο σκάψιμο των λάκκων των θεμελίων. Κατ' έφεση ο εφεσείων προσέβαλε τα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου αναφορικά με την αξιοπιστία του και επιπλέον ισχυρίστηκε ότι εφόσον το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε δεχθεί ότι συνέβαλε έστω σε μικρό βαθμό την ανέγερση της οικοδομής, έπρεπε να είχε αποδεχθεί την απαίτησή του.

Αποφασίσθηκε ότι:

25 (α) Η αξιολόγηση της αξιοπιστίας ενός μάρτυρα είναι καθαρά θέμα του πρωτόδικου Δικαστηρίου και το Εφετείο σπάνια επεμβαίνει στο θέμα αυτό.

(β) Η συνεισφορά του εφεσείοντα στο κτίσιμο της κατοικίας ήταν ελάχιστη και κατά συνέπεια η εφεσίβλητη δεν είχε καταστεί

καταπίστευματοδόχος του εφεσείοντα.

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Πίτσινος ν. Ευγενίου, (1989) 1Α.Α.Δ. (Ε) 691·

Ραπαδοπούλος ν. Σταύρου (1982) 1 CLR 321·

5

Fournides ν. Republic (1986) 2 CLR 73·

Psaras ν. Republic (1987) 2 CLR 132·

Πέντανκας ν. Πέντανκα, (1991) 1 Α.Α.Δ. 547.

Έφεση.

Έφεση από τον ενάγοντα κατά της απόφασης του 10
Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Παπαδόπουλος,
Π.Ε.Δ. και Ηλιάδης Ε.Δ.) που δόθηκε στις 30 Ιουλίου,
1988 (Αρ. Αγωγής 5770/86) με την οποία απορρίφθηκε η
αγωγή του για δήλωση του Δικαστηρίου ότι εδικοιούτο να
εγγραφεί ως συνιδιοκτήτης τουλάχιστον κατά τα 3/4 μερί- 15
διο της κατοικίας που είναι εγγεγραμμένη στο όνομα της
συζύγου του με βάση καταπίστευμα προς όφελος του.

Α. Ευτυχίου, για τον εφεσείοντα.

Δ. Παπαχρυσοστόμου, για την εφεσίβλητη.

Cur. adv. vult. 20

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.:- Η έφεση στρέφεται εναντίον της από-
φασης του πλήρους Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας,
με την οποία απέρριψε την αγωγή του εφεσείοντα με την
οποία ζητούσε δήλωση του Δικαστηρίου ότι εδικοιούτο να
εγγραφεί ως συνιδιοκτήτης τουλάχιστον κατά τα 3/4 μερί- 25
διο της κατοικίας που είναι εγγεγραμμένη στο όνομα της
συζύγου του, με βάση καταπίστευμα προς όφελός του.

Ο εφεσείοντας νυμφεύθηκε το 1966 την εφεσίβλητη και
απέκτησαν δύο κόρες. Λόγω διαφόρων προβλημάτων που
άρχισαν να εμφανίζονται από το 1978, ο γάμος διαλύθηκε 30

- το 1981. Το 1970 η εφεσίβλητη αγόρασε οικοπέδο στον Άγιο Δομέτιο για £4.250 από την Ιερά Μονή Κίρκου, πάνω στο οποίο ανήγειραν μια κατοικία που χρησιμοποιούσαν σαν συζυγικό σπίτι. Η κατοικία αυτή είναι εγγεγραμμένη στο όνομα της εφεσίβλητης.

- Ο ισχυρισμός του εφεσείοντα ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου, ήταν πως η εγγραφή της οικίας αυτής επ' ονόματι της εφεσίβλητης έγινε υπό μορφή καταπιστεύματος ή και υπό συνθήκες που δημιουργούν και/ή ισοδυναμούν με καταπίστευμα (resulting and/or constructive trust) προς όφελος του εφεσείοντα και κατά τον ισχυρισμό του η εφεσίβλητη ως καταπιστευματοδόχος και/ή θεματοφύλακας όφειλε να επιστρέψει και/ή μεταβιβάσει στον εφεσείοντα το αναλογούμενο σε αυτόν μερίδιο ή/και να του καταβάλει αποζημιώσεις για παράβαση ρητών και/ή εξυπακουόμενων όρων καταπιστεύματος.

Με βάση την αγωγή του ο εφεσείοντας ισχυρίζεται πως δικαιούται τουλάχιστον τα 3/4 του πιο πάνω ακινήτου, την αξία του οποίου υπολόγισε γύρω στις £22.000.

- Είναι ο ισχυρισμός του εφεσείοντα πως η κατοικία κτίστηκε ως επί το πλείστον με δικά του χρήματα, πως στοίχισε περίπου £7.000 από τις οποίες τις £6.000 κατέβαλε ο ίδιος και ότι κατέβαλε επίσης τα έξοδα του αρχιτέκτονα. Ο εφεσείοντας ισχυρίζεται επίσης ότι κατέβαλε £1.760 για την αγορά του οικοπέδου.

- Η εκδοχή της εφεσίβλητης είναι πως ο εφεσείων ουδέποτε πλήρωσε οποιοδήποτε ποσό για την αγορά του οικοπέδου ή/και για την οικοδομή, ουδέποτε πλήρωσε τον αρχιτέκτονα ή έκανε οποιαδήποτε εργασία πάνω στην οικοδομή. Η μόνη εργασία που έκανε κατ' εξαίρεση, ήταν στην αρχή της οικοδομής, όταν βοήθησε στο σκάψιμο των λάκκων των θεμελίων.

- Το πρωτόδικο Δικαστήριο αφού αξιολόγησε τη μαρτυρία των διαφόρων μαρτύρων που είχε ενώπιον του, αποδέχτηκε τη μαρτυρία της εφεσίβλητης και των μαρτύρων

της, και απέρριψε τη μαρτυρία του εφεσείοντα και αποφά-
σισε ότι ο εφεσείοντας δε συνέβαλε στην αγορά του οικο-
πέδου και το κτίσιμο της κατοικίας σε τέτοιο βαθμό που
να δικαιολογεί ότι edικαιούτο σε μερίδιο του εν λόγω οι-
κοπέδου και κατοικίας. Το σχετικό απόσπασμα του πρω- 5
τόδικου Δικαστηρίου, έχει ως εξής:

"Ο ενάγων μας έκαμε τη χειρόστη εντύπωση. Είναι ένας
ψεύτης που θέλει να εκμεταλλευτεί την πρώην σύζυγο του
για καθαρά προσωπικούς σκοπούς. Θέλει να ωφεληθεί εις 10
βάρος μιας αθώας κοπέλας που εβασανίσθη και ετυραννί-
σθη μαζί του και που ο ίδιος με την συμπεριφορά του την
εγκατέλειψε με δύο ανήλικες κόρες. Είναι φοβερά αναξιό-
πιστος και δεν πιστεύουμε πως ο οποιοσδήποτε θα μπο-
ρούσε να δεχθεί έστω και ένα μέρος από τους ισχυρισμούς
του. Πέραν εκείνων που παραδέχεται η εναγομένη από 15
μόνη της ή και από μάρτυρες της, συγκεκριμένα δεχόμα-
στε πως ο ενάγοντας βοήθησε για την εκσκαφή των λάκ-
κων και για το σχίσσιμο των τοίχων, για τα υδραυλικά και
ηλεκτρικά. Αυτό αποτελεί ελάχιστη προσφορά προς το
σπίτι. Εξετάζοντας τώρα αν γι' αυτή την προσφορά θα 20
πρέπει να πάρει οτιδήποτε μερίδιο, με τις αρχές που
έχουν διατυπωθεί στην υπόθεση *MILTIADOUS* ν.
MILTIADOUS (1982) 1 C.L.R. σ. 797, δεν δεχόμαστε πως
ο ενάγοντας προσφέροντας εκείνη την ελάχιστη εργασία
το έκανε με σκοπό να έχει κάποιο μερίδιο πάνω στο σπίτι, 25
ούτε η συμπεριφορά των μερών προ ή κατά την συμβίωση
τους και κατά το κτίσιμο του σπιτιού, ούτε και μετά, μπο-
ρεί να μας οδηγήσει στο συμπέρασμα πως υπήρξε μια συμ-
φωνία ή πως μπορούμε να εξάξουμε το συμπέρασμα πως
με τη συμπεριφορά και διαγωγή τους οι διάδικοι είχαν 30
υπόψη τους πως ο ένας θα ήταν εγγεγραμμένος ιδιοκτήτης
του σπιτιού, αλλά θα το κρατούσε και για τους δύο. Δεν
υπάρχει τίποτε που να μας οδηγήσει στο συμπέρασμα με
βάση τη νομολογία πως η εναγομένη ήταν εγγεγραμμένη
ιδιοκτήτρια του σπιτιού σαν κατεπιστευματοδόχος για 35
τον πρώην σύζυγο της."

Οι προβαλλόμενοι λόγοι της έφεσης, στρέφονται ενα-
ντίον των ευρημάτων αξιοπιστίας των μαρτύρων από το
πρωτόδικο Δικαστήριο και γίνεται ισχυρισμός ότι το

πρωτόδικο Δικαστήριο παρερμήνευσε, και κατ' ακολουθία έσφαλε, στην εφαρμογή των νομικών αρχών που ισχύουν στα γεγονότα της παρούσας έφεσης.

- 5 Αναφορικά με τα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου που βασίζονται στην αξιοπιστία μαρτύρων, είναι καθιερωμένη αρχή ότι η αξιολόγηση ενός μάρτυρα αν είναι αξιόπιστος ή όχι, είναι καθαρά θέμα του πρωτόδικου Δικαστηρίου και κατά κανόνα το Εφετείο σπάνια επεμβαίνει στο να αποφασίσει περί της αξιοπιστίας ενός μάρτυρα
- 10 (Βλέπε, μεταξύ άλλων, *Μόδεστος Πίτσιλος ν. Δημητράκη Ευγενίου*, (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 691, *Papadopoulos v. Stavrou* (1982) 1 CLR 321, *Fournides v. Republic* (1986) 2 CLR 73, *Psaras & Another v. Republic* (1987) 2 CLR 132).

- Εφαρμόζοντας την πιο πάνω αρχή στην παρούσα υπόθεση, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τίποτε δε δικαιολογεί την επέμβαση μας στα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου αναφορικά με την αξιοπιστία των μαρτύρων που είχε ενώπιον του. Το πρωτόδικο Δικαστήριο, έδωσε πειστικούς λόγους για την προτίμηση της μαρτυρίας των
- 20 συγκεκριμένων μαρτύρων και ο ισχυρισμός του εφεσείοντα ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν αξιολόγησε ορθά τη μαρτυρία, δεν ευσταθεί.

- Θα εξετάσουμε τώρα το δεύτερο λόγο εφέσεως, ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο παρερμήνευσε, και κατ' ακολουθία
- 25 έσφαλε, στην εφαρμογή των νομικών αρχών που ισχύουν στα γεγονότα της εξεταζόμενης υπόθεσης. Ο συνήγορος επισήμανε πως ο εφεσείοντας βοήθησε για την εκσκαφή των λάκκων, για το σχίσιμο των τοίχων για να επαναποτεθούν τα ηλεκτρικά καλώδια και για τα υδραυλικά. Το
- 30 ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι κατά πόσο γι' αυτή την ελάχιστη προσφορά, το πρωτόδικο Δικαστήριο θα μπορούσε να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο εφεσείοντας δικαιούται σε μερίδιο στην επίδικη κατοικία, με βάση εξυπακουόμενο ή εξ' ερμηνείας καταπίστευμα
- 35 (constructive implied or constructive trust).

Χωρίς κανένα ενδοιασμό, έχουμε καταλήξει ότι η συνεισφορά του εφεσείοντα στην αγορά του οικοπέδου και

το κτίσιμο της κατοικίας ήταν ελάχιστη και κατά συνέπεια η εφεσίβλητη δεν κατέστη καταπιστευματοδόχος του εφεσείοντα (Βλέπε, μεταξύ άλλων Γεώργιος Πένταυκα ν. Άννας Γεωργίου Πένταυκα, (1991) 1 Α.Α.Δ. 547.

Για τους πιο πάνω λόγους, η έφεση αποτυγχάνει και 5 απορρίπτεται με έξοδα.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.